

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕДИЧНА ОСВІТА ЗА НОВИМИ СТАНДАРТАМИ: ВИКЛИКИ ТА ІНТЕГРАЦІЯ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

Матеріали навчально-наукової
конференції з міжнародною участю

30 березня 2023 року

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

МЕДИЧНА ОСВІТА ЗА НОВИМИ СТАНДАРТАМИ: ВИКЛИКИ ТА ІНТЕГРАЦІЯ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

*Матеріали навчально-наукової конференції
з міжнародною участю 30 березня 2023 року*

ПОЛТАВА – 2023

ІНТЕГРАЦІЯ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНИЙ ПРОСТІР

Скікевич М.Г., Волошина Л.І.

Полтавський державний медичний університет

Обґрунтовано необхідність використання сучасних технологій у практиці медичного навчання. Реформування медичної освіти не може бути формальним. Це дозволить інтегрувати в міжнародний освітній простір підготовку студентів України. Розглянуто основні моменти професійної підготовки.

Ключові слова: професійна підготовка, сучасна медична освіта, медичні технології навчання, міжнародний освітній простір.

Grounded the need for using modern technologies in the practice of medical education. The reform of medical education cannot be formal. This will allow integrating the training of Ukrainian medical students into the international educational space. The main points of professional training are considered.

Keywords: professional training, modern medical education, medical education technologies, international educational space.

Світові соціальні й економічні тенденції характеризуються поширенням глобалізації в усіх сферах діяльності країн. Система вищої освіти України також перебуває під впливом процесів глобалізації. Ми маємо їх урахувати для оптимізації освітнього процесу й підготовки майбутніх лікарів. Перед нашою країною поставлено завдання привести систему вищої освіти у відповідність до вимог Болонської конвенції. Це не є самоціллю, а нагальною потребою, щоб поліпшити якість вітчизняної вищої освіти.

Інтернаціоналізація освіти вимагає від вищої освіти підготовки професійних кадрів, які здатні ефективно працювати в умовах швидких змін, а тому впроваджуються нові параметри функціонування систем вищої освіти. Виникає потреба реформування в системі. Які пріоритетні напрями розвитку вищої медичної освіти в Україні? Як відбувається в нашій країні інтеграція до світового простору в умовах глобалізації?

Першочерговими завданнями для розвитку медичної освіти в Україні визначено такі: зміни змісту освіти; впровадження безперервної освіти з метою її академічної та професійної мобільності; подальші демократичні перетворення в галузі освіти; створення умов для розвитку закладів освіти, заснованих на різних формах власності; підвищення правової й економічної культури суспільства; задоволення освітніх потреб різних професійних груп і соціальних верств населення [1, с. 91].

Нині ми не можемо не враховувати стрімкий темп розвитку науки. Тому навчання в університеті не може забезпечити лікареві належну кваліфікацію на все життя. Розвиток медицини вимагає постійного поновлення рівня знань. Виникає потреба в навчанні протягом усього життя. Це суттєвий аспект удосконалення в європейському просторі вищої освіти.

Головним завданням розвитку системи медичної освіти стало формування спеціаліста, готового до самостійної лікарської практики. Такий фахівець має реалізувати вимоги освітніх державних стандартів і професійних стандартів сучасної охорони здоров'я. Ось чому професійна підготовка в медичному університеті рекомендує використовувати в навчальному процесі ділові й рольові комп'ютерні ігри, проведення тренінгів і комп'ютерних симуляторів, вивчення теоретичного матеріалу й удосконалення практичних навичок із дисциплін із використанням інформаційних технологій. Отже, висувуються вимоги до професійної педагогічної діяльності викладацького складу медичного університету.

Педагогічні технології, як сукупність засобів і методів відтворення процесів навчання й виховання, дозволяють успішно досягати поставлених освітніх цілей. Усвідомлення студентами навчальних, наукових і професійних проблем медицини забезпечується сучасними технологіями навчання.

Сучасна освітня технологія передбачає такий зміст, який дає студентам не предметні знання, а компетенції, адекватні сучасній професійній практиці. Зміст освітньої технології має бути добре структурованим. Навчальний матеріал має бути представлений за допомогою сучасних засобів комунікації, зокрема у вигляді мультимедійних презентацій. Сучасні методи навчання слід використовувати активно. Студентів треба активно залучати до навчального процесу, а не допускати їх пасивну присутність на заняттях.

Особливістю професійної діяльності лікаря, його специфікою є необхідність приймати рішення в різних ситуаціях чи в екстремальних умовах у військових шпиталях. Щоденний професійний тренінг студента сприятиме опануванню практичних навичок і дозволить приймати ефективні рішення в більшості випадків. Усе це сприятиме успішній професійній діяльності.

Адекватні форми роботи викладача розвивають клінічне мислення студентів. Провідними напрямками в навчанні стали практична орієнтованість, алгоритмізація діяльності в медицині, формування досвіду прийняття професійних рішень і професійної комунікації медичних працівників [2].

Які основні методи ми використовуємо в навчальних технологіях? Це діалог, партнерство, співпраця, проблемний метод і метод колективної діяльності.

Використання особистісно орієнтованого підходу дозволяє студентам активно працювати на заняттях. У процесі навчання рекомендуємо використовувати ситуаційні завдання, які вимагають аналізу й ухвалення рішень на теоретичній базі. Алгоритмізація медичної діяльності дозволяє студентів усвідомлено освоювати професійну діяльність.

Використання на заняттях проблемних діалогів дозволяє включати в роботу всіх студентів, обговорювати різні ситуації, шукати відповіді на основі самостійного здобування знань. Діяльність викладача зі студентами має будуватися у формі діалогу. А діалог потребує вибору аргументів і передбачає вміння студентів формулювати й висловлювати свої думки [3].

У технології навчання провідну роль відіграють засоби навчання. Викладач не навчає студентів, а виконує функції стимулювання й координації їхньої діяльності, що дозволяє вибрати адекватний матеріал і рішення.

Технології навчання студентів на основі інтеграції з медичними технологіями припускають поєднання різних способів взаємодії на навчальних заняттях, а їхньою основою стає індивідуальне здобування знань.

Ми спостерігаємо постійний розвиток інноваційних процесів у системі медичної освіти: новітні методи діагностики, профілактики й лікування захворювань, нові технології в медицині. Такі процеси неминуче викликають зміни поглядів на діяльність медичного закладу й викладача, висувають нові вимоги до професійної підготовки студентів і можливостей інтеграції в міжнародний освітній простір.

Висновки. Ми усвідомлюємо, ЗВО Міністерства охорони здоров'я України необхідно активізувати проведення реформ. Оскільки реформа медичного обслуговування неможлива без реформування медичної освіти. Медичні університети як інноваційні осередки мають бути лідерами в реформуванні сфери охорони здоров'я.

В Україні розробляються нові форми професійної підготовки спеціалістів у системі вищої освіти. Реалізація завдань інтеграції вищої медичної освіти вимагає від суспільства розуміння важливості цього питання для її подальшого розвитку. Реформування медичної освіти не може бути формальним. Треба впровадити європейські стандарти якості в освітній процес. Модернізація системи вищої медичної освіти має відбуватися координовано – і на додипломному, і на післядипломному етапах підготовки спеціалістів. Забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних студентів і науковців на ринку праці покладається на керівників медичних ЗВО.

Цей напрям вимагає перебудови форм і методів професійної підготовки фахівців, яка відповідатиме соціальному замовленню. Цей процес спрямовано на освоєння компетенцій професійної діяльності під впливом сучасних педагогічних технологій. Результати перетворень мають надати молоді можливість, засвоюючи кращі традиції європейського освітнього простору, розбудувати нашу країну до рівня передових суспільств. Насамкінець зазначимо, що Болонський процес сприятиме формуванню цивілізованого ринку освітніх послуг. Європейська інтеграція, таким чином, стає ключовою для відкриття України світові й переходу до відкритого демократичного суспільства.

Список використаної літератури

1. Вища освіта України – Європейський вимір: стан, проблеми, перспективи. Матеріали до підсумкової колегії МОНУ // Вища школа. – 2008. – № 4–7. – С. 88–125.
2. Локес К. П. Проблеми і перспективи дистанційної форми навчання в закладах вищої медичної освіти України / К. П. Локес, Д. С. Аветіков, Д. В. Стебловський // Реалії, проблеми та перспективи вищої медичної освіти : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 25 березня 2021 р. – Полтава, 2021. – С. 157–158.
3. Скікевич М. Г. Англомовна форма навчання і проблеми організації навчального процесу / М. Г. Скікевич, Л. І. Волошина // Сучасні тренди розвитку медичної освіти: перспективи і здобутки : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 24 березня 2022 р. – Полтава, 2022. – С. 270–271.

ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

**Скрипник І.М., Маслова Г.С., Шапошник О.А., Шевченко Т.І.,
Сорокіна С.І., Гончар О.О., Кудря І.П., Якимішина Л.І.**

Полтавський державний медичний університет

Маючи широкий діапазон навчальних програм і педагогічний досвід, а також зміни з урахуванням програми й можливість ротаций змістових модулів за бажанням, можемо, не порушуючи загального принципу навчальної програми, поліпшити якість підготовки лікарів у наявних умовах.

Ключові слова: дистанційне навчання, кейс-метод, електронне навчання.

It can have a wide range of training programs and pedagogical experiences, as well as changes taking into account the programs and the possibility of rotating content modes at will, there is an opportunity, without violating the general principles of the training program, to improve the quality of the training.

Keywords: distance learning, case method, electronic learning.

Словосполучення «дистанційне навчання» давно ввійшло в наш лексикон, але найменшим чином воно завжди асоціювалося з викладанням у медичному виші й особливо недоречним сприймалося щодо можливості викладання клінічних дисциплін. Скільки завгодно можна ставитися до цього скептично, але реалії сьогодення не залишили нам вибору. Багато хто з викладачів-клініцистів не дуже прихильно, навіть негативно ставиться до дистанційної освіти, розуміючи, наскільки краще можна підготувати студента-медика, працюючи безпосередньо з пацієнтами в клініці, однак ми маємо бути вдячні їй за те, що є можливість виявити найбільш мотивованих, може, і талановитих, з якими хочеться ділитися професійним досвідом, знаннями, робота з якими надихає на власне вдосконалення в професійному і науково-педагогічному напрямах, заряджає енергією, необхідною для подальшого пошуку нових засобів оптимізації навчального процесу в надзвичайних умовах воєнного часу.

Для проведення ефективного дистанційного навчання, по-перше, необхідний ідеальний, якісний зв'язок, що, на жаль, іноді стає проблемою; по-друге, підготовленість викладачів, які можуть мати найвищу кваліфікацію в певних клінічних напрямах, але їм складно опанувати сучасні дистанційні форми навчання, які можна й необхідно використовувати з метою оптимізації навчального процесу. І, по-третє, готовність здобувачів до сприйняття матеріалу й демонстрації ступеня підготовки до розгляду конкретної теми. Утім, і це головне, дистанційна online-освіта стала беззаперечно надійним фільтром для виокремлення тих, хто насправді бажає здобути знання. Ефективно дистанційно можуть навчатися лише ті, хто має високу мотивацію й виняткову самодисципліну.

Саме ці якості вкрай необхідні майбутнім лікарям. Нині в Україні, орієнтованій на входження у світовий інформаційно-освітній простір, відбувається становлення нової системи освіти. Перед викладачем постають нові

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ДОЦІЛЬНІСТЬ УПРОВАДЖЕННЯ КУРСУ «ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я» В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ЦЕНТРУ З ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ <i>Савицька Т.В., Горбенко Є.В., Маджар Н.М.</i>	212
ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ <i>Саричев Л.П., Савченко Р.Б., Саричев Я.В., Сухомлин С.А., Супруненко С.М.</i>	215
ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ Й АКТИВІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА КАФЕДРАХ МОРФОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ <i>Свінцицька Н.Л., Білаш В.П., Лисаченко О.Д., Устенко Р.Л., Каценко А.Л., Корчан Н.О., Литовка В.В.</i>	216
СТАНДАРТИ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ В СТОМАТОЛОГІЇ <i>Силенко Ю.І., Дубина В.О., Силенко Б.Ю., Приходченко С.В., Хавалкіна Л.М.</i>	218
СПОСОБИ ПОСИЛЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ <i>Силенко Б.Ю., Силенко Г.Я., Силенко Ю.І., Писаренко О.А., Лугова Л.О.</i>	220
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ – ШЛЯХ ДО ІНТЕГРАЦІЇ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР <i>Сілкова О.В., Макаренко О.В., Макаренко В.І.</i>	222
ІНТЕГРАЦІЯ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР <i>Скікевич М.Г., Волошина Л.І.</i>	224
ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН <i>Скрипник І.М., Маслова Г.С., Шапошник О.А., Шевченко Т.І., Сорокіна С.І., Гончар О.О., Кудря І.П., Якимишина Л.І.</i>	225
ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА ЯК ВИМОГА СЬОГОДЕННЯ НА КАФЕДРІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ <i>Скрипников П.М., Гуржій О.В., Коломієць С.В., Кулай О.О.</i>	227
НОВІ СТАНДАРТИ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ У ІНТЕРНАТУРІ <i>Скрипников П.М., Марченко А.В., Хміль Т.А., Гуржій О.В.</i>	229
ЕЛЕКТРОННИЙ ПОСІБНИК «ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК» ЯК МЕТОД ВИВЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ <i>Скрипников А.М., Кидонь П.В., Рудь В.О.</i>	231
УПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЯК МЕТОД ІНТЕГРАЦІЇ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР <i>Скрипнікова Т.П., Кулай О.О., Тимошенко Ю.В., Хавалкіна Л.М.</i>	233
ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ ОРТОДОНТІЇ В УМОВАХ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ <i>Смаглюк Л.В., Карасюнок А.Є., Воронкова Г.В., Ляховська А.В.</i>	234
РЕАЛІЗАЦІЯ НОВИХ СТАНДАРТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ З ФАХУ «ОРТОДОНТІЯ» <i>Смаглюк Л.В., Куліш Н.В., Карасюнок А.Є., Трофименко М.В.</i>	236
СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНИСТЬ ЯК ЗАПОРУКА ФОРМУВАННЯ НОВОЇ МОДЕЛІ СУЧАСНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>Совгиря С.М., Бабенко В.І., Грінько Р.М., Задворнова А.П., Прилуцький О.К., Сербін С.І.</i>	238
МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ <i>Соколенко В.М., Весніна Л.Е., Шарлай Н.М., Жукова М.Ю., Федотенкова Н.М., Журавльова А.О.</i>	240
ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ-ОРТОДОНТІВ <i>Сокологорська-Никіна Ю.К., Куроедова В.Д., Стасюк О.А., Виженко Є.Є., Гутовська І.О., Коробов П.С.</i>	242
ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ № 2 ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ ЗА УМОВИ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ <i>Талаш В.В.</i>	243
ОРГАНІЗАЦІЯ І КОНТРОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ <i>Тарасенко К.В., Лисенко Р.Б., Адамчук Н.М., Зелінка-Хобзей М.М., Нестеренко Л.А.</i>	245
РОЛЬ ІННОВАЦІЙ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ ЗА НОВИМИ СТАНДАРТАМИ <i>Тарасенко Я.А., Тихонова О.О., Костиленко Ю.П., Устенко Р.Л., Пілюгін А.В.</i>	246
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ <i>Тихонова О.О., Тарасенко Я.А., Шерстюк О.О., Дейнега Т.Ф., Акжитова Г.О., Устенко Р.Л.</i>	248
МОЖЛИВОСТІ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА КЛІНІЧНІЙ КАФЕДРІ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>Ткаченко Л.А.</i>	250